

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LX (54) • ŠTEV. (Nº) 31

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 9 de agosto - 9. avgusta 2001

Paradoks slovenske politike

Upokojeni beograjski nadškof dr. Franc Perko je v svojem pogovoru z Družino 15. julija t. l. podal nekaj zelo načelnih in jasnih izjav, ki jih objavljamo:

Se je bilo glede na zapletenost tamkajšnjega (beograjskega op. ur.) položaja težko navaditi na Slovenijo?

Nekoč me je nekdo vprašal, ali mi je kaj težko, ko zapuščam beograjsko nadškofijo in Srbijo. Komu pa je težko, sem rekel, ko zapusti norišnico. Ampak, je rekel, zdaj prihajate v drugo norišnico. Pa je nekaj resnice na tem. Slovenija je na drug način norišnica in jo človek težko razume, saj je naša demokracija še daleč od zrele demokracije in je pod močnim vplivom totalitarnih tendenc komunizma.

Z bivšim režimom ste imeli precej izkušenj. Kakšen je vaš sedanji odnos do komunizma?

Danes je jasno, da je komunistična partija najbolj zločinska organizacija v zgodovini človeštva, nobeni taki politični skupnosti se ne more pripisovati toliko žrtev, ki ne gredo v desetine, ampak v stotine milijonov. Tudi pri nas je bilo žrtev preveč. Zelo dobro je, da se to pri nas razkriva, zelo slabo pa je, da tisti, ki so izšli iz tega zločinskega odnosa partije do slovenskega naroda, tega ne priznavajo. Do takrat je resnična sprava nemogoča.

Sam imam skušnje s predsednikom

Kučanom. Predsednik je izbran od slovenskega naroda in kot takega ga moramo sprejeti, a mislim, da je sramota za slovenski narod, da imamo za predsednika bivšega šefa Partije. To je paradoks, ki kaže na popolnoma politično nezrelost slovenskih volilcev.

Z njim ste imeli osebni stik?

Ja, 1973. leta, ko me je takorekoč vrgel iz republiške konference Socialistične zveze. Takrat sem bil v njej kot član duhovniškega društva. Ravno smo pisali o idejno nevtralni šoli, sodelovali so še sedanji nadškof Rode, Steiner... Kušan, ki je bil tedaj na Socialistični zvezi, me je poklical in rekel, da moram odstopiti. Prav rad, sem rekel, če mi poveste, v čem moje pisanje ni pravilno.... In tako smo se pogovarjali dve uri.

Dobro, je rekel, če ne boste sami odstopili, vas mora odpoklicati društvo ali pa vas moramo mi izločiti. Potem me je društvo odpoklicalo, jaz pa sem izstopil iz društva. Pred tremi leti me je povabil v vladno palačo in tam mi je razložil, zakaj je prav on takrat to naredil. Rekel je, da je bil takrat degradiran, prej je bil v CKaju (Centralnem komiteju Zveze komunistov, op. ur.), pa so ga dali v Socialistično zvezo. Partija je odločala, socialistična zveza je bila samo transmisija Partije, in je rekel: „Z vami bi morali opraviti drugi, tam so bili Kimovec, Fajfar, Vipotnik, ... pa nobeden ni hotel in so meni naložili.“

Slovenski utripi

KAKO DELUJEJO SODIŠČA?

Sodišča, ki bi morala biti neodvisna in delovati po evropskih merilih, če hočemo Slovenci v Evropsko skupnost, imajo tam svoj način delovanja, ki jim ne bo v ponos.

Pred leti je Vladimir Kovačič, (bil je že v Argentini) javno dejal, da so si arhitekti z Ravnikarjem na čelu (ta je bil režimski arhitekt, ki je pokvaril baročno Ljubljano s cementnimi grotami kakor Cankarjev dom in drugimi stolpnici), zelo mastno zaračunali svoje usluge. Dolga leta ni nihče niti črnil. Sodnijski pregon je zastaral. Kar na lepem pa je nekdo napisal - ne ve se, ali po naročilu - ponoven opis tega dogodka. In Ravnikar & Co so sedaj na podlagi tega članka tožili Kovačiča za razžalitev časti. Čeprav tudi ta nova obtožba ni bila prijavljena v zakonitem času in Kovačič nima nič pri tem članku, so tožili njega. In sodišče? Namesto da bi tožbo zaradi zastaranja direktno odklonili, sedaj pošiljajo Kovačiču vprašanja, zakaj in kako je govoril proti tem arhitektom.

Da veste, Kovačič je član Janševе stranke.

MI GREMO V NATO? KJE PA!

Slovenija veliko govoriči, da smo skoraj skoraj že v NATU. Da nas tam čakajo z odprtimi rokami, kakor v Evropski Zvezi.

Zato so bolj malo govorili o trdem odgovoru, ki ga je dal generalni sekretar NATA Georg Robertson, ko je gostil slovenskega obrambnega ministra Antona Grizolda. Ta je pričakoval pohvale, ker Slovenija tako odlično kupuje tehnologijo NATA. A sekretar mu je kratkoma delal, da naj Slovenci stopijo na realna tla in prenehajo biti tako zaverovani v svojo kandidaturu. Poudaril je, da Slovenci za vstop v NATO sploh niso niti najmanj pripravljeni.

To je realnost, drugo pa so prazne želje ali zavajanje ljudstva.

GREMO V EVROPSKO SKUPNOST?

Italija tudi ni zadovoljna s Slovenijo. To pot pa zaradi lahkote, s katero ilegalno prestopijo slovensko mejo. V Gorico je iz drugih krajev Italije prišlo 210 novih policistov, ki bodo čez poletje pomagali v boju proti ilegalnim prehodom schengenske meje med Slovenijo in Italijo. V Rimu trdijo, da vsako leto čez mejo na Goriškem pride več kot 50.000 ilegalcev, približno 20.000 pa jih pri ilegalnih prehodih zasežejo.

Nove policijske enote so s seboj v Gorico pripeljale sodobna sredstva za odkrivanje prebežnikov, med drugim tri posebje opremljene tovornjake, iz katerih se lahko tudi ponoči s posebnimi napravami na štiri kilometre daleč zazna človeka.

Kaže, da Slovenija ne zna, ne more ali noče braniti svojih meja. Kaj bo šele tedaj, ko bo članica EZ in bo morala braniti meje Evropske skupnosti

NI VSE TAKO ŽALOSTNO

Ministrstvo za informacijsko družbo je

uresničilo eno od napovedi z začetka leta. Od sedaj dalje bodo namreč za državljane v Ljubljani, Piranu, Novi Gorici, Murski Soboti in Novem mestu prek interneta po predhodni pridobitvi elektronskega certifikata brezplačno omogočena naročila in izpiski iz treh matičnih knjig - rojstne, poročne in matične knjige umrlih.

Te enote so že prej poskusno začelo sprejemati elektronske vloge za izpiske 150 testnih uporabnikov, od tega meseca dalje pa bodo na teh pet upravnih enotah svoje zahtevke lahko naslovili vsi slovenski državljani, ki bodo pridobili digitalno spletno potrdilo zaradi jamstva zasebnosti postopka.

Seveda pa ti izpiski ne bodo veljali za nas v Argentini.

OPTANTI ZAHTEVAJO PREMOŽENJE NAZAJ

Ker so se v Italiji spet pojavili glasovi o vrnitvi premoženja tistim Italijanom, ki so se prostovoljno umaknili iz Slovenije po vojski, ker niso hoteli priti pod komuniste, je predsednik vlade Janez Drnovšek objavil svoje stališče do tega vprašanja, v katerem opozarja, da je Rimski sporazum iz leta 1983 dokončno rešil vprašanje nepremičnin optantov. Dodaja še, da je navkljub temu italijanska stran vprašanje vnovič odprla leta 1994 in z njegovo rešitvijo pogojevala vstop Slovenije v Evropsko unijo, problem pa sta državi nato rešili s španskim kompromisom.

Vprašanje optantskega premoženja je torej že razrešeno, zato ne bi smelo več obremenjevati odnosov med Italijo in Slovenijo ter med EZ in Slovenijo.

LEPE BESEDE O SLOVENIJI

Časnik New York Times v nedeljski turistični prilogi objavlja obsežen prispevek o Sloveniji, ki sta ga po obisku ameriškega predsednika Georja Busha pripravila novinarja Frank Bruni in Alan Krauss. Gre za doslej najobsežnejši prispevek v omenjenem časopisu o Sloveniji, avtorja pa do podrobnosti in z laskavimi besedami ter številnimi fotografijami opisujeta Triglavski narodni park, Ljubljano in Primorsko. Podobno kot predsednik Bush tudi New York Times bralcem priporoča, naj obiščejo Slovenijo. Podobno prilogo o Sloveniji bo v nedeljski izdaji objavil tudi Seattle Times.

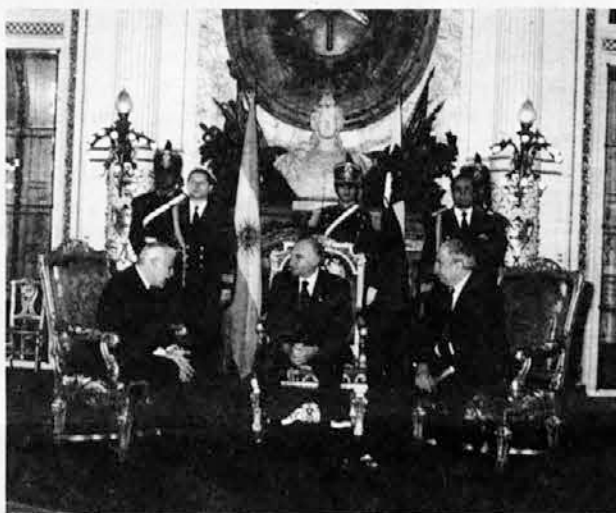
SLOVENCİ ZADOVOLJNI

Sodeč po izidih javnomnenjskih raziskav, ki jih objavljata dnevnik Delo in Večer, večina Slovencev podpira predviden potek meje med Slovenijo in Hrvaško. Dobrih 40 odstotkov vprašanih meni, da dogovor s Hrvaško ni ugoden, je pa sprejemljiv. Nasprotovanje dogovoru o meji so anketiranci utemeljili s prepričanjem, da so slovenski pogajalci preveč popuščali hrvaškimi, da bi Piranski zaliv moral biti v celoti slovenski, in da bo meja spet zmanjšala slovensko ozemlje.

Veleposlanik predložil poverilne listine

Novi veleposlanik Republike Slovenije Bojan Grobovšek je 28. julija predložil svoje poverilne listine predsedniku Argentine dr. De la Rui. Ta ga je sprejel v vladni palači - Casi Rosadi - z vsem ceremonialom. Veleposlanika je spremljal dosedanji odpravnik poslov opoln. minister Tomaž Kunstelj, ki se je skoraj nato vrnil v Slovenijo.

Po krajšem pogovoru o medsebojnih odnosih obeh držav se je veleposlanik Slovenije odpeljal v spremstvu častne straže grenadirjev na trg San Martina, kjer ga je čakalo precej Slovencev, predstavnikov raznih društev predvojnih in povojnih naseljencev.

Ob zvoku trobente je veleposlanik predložil velik častni venec pred spomenik Osvoboditelja Argentine generala San Martina, kar je običajen ceremonial pri sprejemu novega veleposlanika.

Nato se je še zadržal v krajšem pogovoru z rojaki, na kar se je poslovil.

Ob nastopu njegove odgovorne službe veleposlaniku Grobovšku želimo mnogo uspeha!

STRAN 3-4:

Vse je sijajno uspelo!

Slovenski dan v Kanadi

Slovenske organizacije v Kanadi - Kanadsko-slovenski svet, Vseslovenski kulturni odbor, Kanadsko-slovenski kongres in Slovensko letovišče, so skupaj pripravile že 42. praznovanje z naslovom Slovenski dan, ki se ga je udeležilo več kot 1.100 kanadskih Slovencev.

Slavnostna govornika na praznovanju, ki je bilo tokrat posvečeno 10. obletnici slovenske samostojnosti, sta bila dva - predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Bernard Sadovnik in predstavnica Kanadsko-slovenske mladine Klavdija Kuri.

Praznovanje se je začelo z mašo, ki jo je daroval torontski nadškof kardinal Alojzij Ambrožič, udeležil pa se je tudi slovenski veleposlanik v Ottawi Božo Cerar. Proslavo je obogatil kulturni program, med katerim so nastopili citrarka Barbara Žunič, Šentjurski pevski zbor iz Slovenije, mladinska plesna skupina Nagelj ter župnijska pevka zborja in recitatorka.

Praznovanje, ki je bilo, tako kot vsako leto doslej, v slovenskem letovišču blizu Toronta, se je po maši nadaljevalo z igranjem kanadske in slovenske himne in slavnostnimi nagovori. Veleposlanik Cerar se je v govoru spomnil usodnih trenutkov slovenskega osamosvajanja v začetku 90. let ter dejal, da se je Slovenija do danes razvila v demokratično, tržno usmerjeno, gospodarsko uspešno in moderno družbo, ki jo po svetu spoštujejo. Dokaz za to je med drugim tudi vrhulsko srečanje ameriškega predsednika Georgea Busha z ruskim kolegom Vladimirjem Putinom na Brdu pri Kranju. Med nalogami, ki jih je še treba izpolniti, je Cerar med drugim naštel dokončanje procesa privatizacije, večja vlaganja v izobraževanje in zdravstvo ter varovanje narave. Govor je sklenil s trditvijo, da so lahko kanadski Slovenci ponosni na svojo domovino.

Predsednik Narodnega sveta Koroških Slovencev Bernard Sadovnik je opisal položaj in zgodovino koroških Slovencev in raznarodovalne pritisk nemiškovoreče večine. Medtem ko je osamosvojitve Slovenije koroškim Slovincem prinesla pozitivne spremembe, pa je po Sadovnikovih besedah ponovno prišlo do ideološkega razcepa med dvema političnima organizacijama koroških

Slovencev. Sadovnik je pozitivno ocenil volitve Narodnega sveta Koroških Slovencev leta 2000, ki so bile pomemben generacijski premik znotraj narodne skupnosti. „Kot predsednik sem dobil jasno sporočilo volilcev. Namreč, da si maloštevilna manjšina ne more privoščiti razdvojenosti in konfliktnih situacij znotraj narodne skupnosti, kakor tudi ne v odnosu do vlade v Avstriji in Sloveniji,“ je med drugim dejal Sadovnik. Samokritično je ocenil, da se slovenski svet preveč giblje v smer „folklorizacije“ in pozval Slovence po svetu, da vzpostavijo profesionalno mrežo strokovnjakov, gospodarstvenikov in drugih, ki bo omogočala več kot le pevske turneje in romantičen pogled na zgodovino. Predlagal je skupne spletne strani, vlaganje v izobrazbo mladih v tujini, tudi učenje slovenskega jezika. „Vodja urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, državna sekretarka Magdalena Tovornikova želi na podlagi razpisov zagotoviti vsaj del podpore za skupne projekte. Pred odhodom sem ugotovil, da je iz Kanade in ZDA prispelo izredno malo prijav za ta sredstva. Pripravljen sem, da koroški Slovenci zagotovimo, da prek znanih naslovov posredujemo vse razpise, predvsem pa da jih tudi uveljavljamo,“ je dejal Sadovnik.

Praznovanje je z govorom sklenil prvi predsednik Vseslovenskega odbora Stane Kranjc, ki se je spomnil, kako je pred desetimi leti na istem mestu 3 tisoč kanadskih Slovencev prosilo, zahtevalo in molilo za umiritev razmer v Sloveniji in priznanje slovenske države.

Slovenska skupnost v Kanadi je po uradnem štetju iz leta 1991 štela nekaj več kot 8 tisoč ljudi, kar pa se je marsikateremu poznavalcu razmer zazdelo premalo.

Po besedah Staneta Kranjca je Kanadsko-slovenski kongres organiziral dodatno štetje, oziroma med Slovenci izvedel akcijo, da se registrirajo kot taki. Tako so leta 1996 prišli do številke skoraj 26.000. To je priznana številka kanadske države, Kranjc pa je dejal, da je tudi ta številka verjetno premajhna, ker se niso vsi odzvali vabilu, zato naj bi bila realna številka med 40 in 50 tisoč. V okolici Toronta pa jih je največ, okrog 20 tisoč.

Bariloški vrabčki so peli kot slavčki

Pod tem naslovom je ljubljansko Delo z dne 24. julija objavilo daljši članek z lepo sliko, kjer zelo pohvali njihovo turnejo. Naj navedemo samo nekaj odstavkov iz članka, ki ga je napisal Marjan Marinšek:

„Vrabčki so prišli k nam na povabilo izseljenskega društva Slovenija v svetu in ob podpori slovenskega kulturnega ministrstva. ...

Vrabčkov je osem, vendar njihov repertoar in akustičnost ter zlasti čistost glasov prav nič ne zaostajajo za bolj znanimi Dunajskimi dečki. Od svojega petega leta obiskujejo slovenske sobotne šole in že več let neustrahovano vadijo in pojejo na prireditvah slovenske skupnosti in na bogoslužju v bariloški stolnici. Vodi jih gospa Lučka Kralj Jerman, ki je zaslovela s podobnim otroškim zborom, ki je dosegal priznanja po vsej Argentini in Evropi, le v Slovenijo takrat iz znanih razlogov ni prišel.

Zvedeli smo, da je zborovodkinja kar šestim članom prava babica. Zbor je spremljal tudi

Bariloški vrabčki, desno dirigentka Lučka Kralj Jerman

Iz življenja v Argentini

Tine Debeljak

V Argentini teče življenje naprej. In tu mislim na krizo, ki že nekaj let, mesecev in dni pretresa državo, vsakič huje.

Kdo se še spomni, ko so pred meseci začeli krpiti plahto ekonomije, ki je puščala denar kakor škropilnica vodo. Vrsta ministrov je prišla za šivanko, a so morali opustiti delo. Nekateri še preden so ga začeli. Ko je prišel za iglo stari in znani minister Cavallo, smo se oddahnili. Ta pa bo zadevi kos, smo si vsi mislili in kot kaže, tudi on sam. Zna, ima zveze, ljudje so prepričani, da bo zmogel, je bilo javno mnenje. Pustil je iglo ob strani in zahteval vaje, ki jih je dobil. Najprej je obdal ekonomijo z oklepom (blindaje), pa smo vsi mislili, da bo s tem tankom lahko zavrli drsenje navzdol. Pa ni šlo.

Zunanji upniki in posojevalci denarja v nenasiitne žepe državne uprave mu niso zaupali, in to je tisto, kar velja. Borza je padala, posojani denar je bil čedalje dražji. Cavallo je potoval po svetu, a se je vračal s praznim žepom.

Končno je bil položaj tako brezupen, da je država morala poseči po ukrepih, ki jih nihče ni pričakoval niti želel. Bilanca 0, to je bila sedaj tista magična beseda, ki je plavala nad državo. Ta sme napraviti samo toliko, koliko nabere z davki, in niti centava več. Isto provinco, ki so dosedaj živele v glavnem le od države in zapravljale na debelo. Bilanca 0! in da se to doseže, je država morala znižati stroške svoje uprave; in še več, znižanje plač od ministra do pometača in tudi pokojnin, kar je najbolj prizadela predvsem revnejše. Tudi Cerkev je mnenja, da je to krivično, a kaj hočemo!

Ni šlo vse tako gladko. S težavo so zakon spravili skozi poslansko zbornico, a treba ga je bilo tudi skozi senat. Zanimivo je bilo, da so se najbolj upirali radikali (gotovo, saj so na volitvah obljubljali ravno nasprotno). Njihovi zavezniki v vladi socialisti raznih struj so bili pritisnjeni ob zid. Znižanje pokojnin ni ravno geslo socialistov. A ko so že na vladi, so videli, da morajo to storiti ali pa pokopljejo državo - in s tem tudi sebe in vse upokojence.

Tudi peronisti so uvideli isto in niso niti kaj preveč oporekali, vsaj manj kot sami radikali. Končno se je zakon s težavo prerinil skozi senat - pol pa pol je bilo glasov, tako da je predsednik senata odločil s svojim glasom.

To je bilo v parlamentu. Seveda pa ljudje brez službe in upokojenci s pristriznenimi dohodki niso bili zadovoljni. Pripravili so že udomačeno strategijo zapiranja cest in zagrozili z vsedrjavno zaporo glavnih prometnih žil in ulic v mestu. A ni bilo tako hudo, vse je izzvenelo bolj simbolično, kajti vedno so „piketerji“ pustili vratca - stranske ceste odprte. Seveda pa so povsod plapolale zastave s srpom in kladivom, tako da je bilo jasno, kdo je prevzel vodstvo ljudskega upora. Pa saj

njen sin Marko Jerman, eden od šestih Jermanovih otrok, ki se je kot priznan umetnik vrnil v Slovenijo in v celjski farni cerkvi nastopil kar pod Slomškovo podobo - vitražem, ki je njegovo delo.

Vrabčki so povsod navdušili. Njihova vrlina so natančni in barvno bogati toni, velika muzikalnost, sorazmerno težak in pester repertoar, ki dosledno izrablja akustične prostore, izjemna disciplina, ki jo je bilo čutiti na vsakem koraku, pa tudi popolno zaupanje in predanost zborovodki. Trud vnukov in otrok naše tretje generacije v Argentini je bil poplačan z ljubeznijo poslušalcev in s slovenskimi besedami.

poznamo njihovo taktiko, da se komunisti vrinejo v vodstvo vasakega ljudskega nasprotovanja, ki je večinoma pravilno (Cerkev je deloma podprla to zapiranje cest). A komunisti hočejo prignati „razredna sovražstva“ do viška, potem pa bodo oni v revoluciji dosegli svoje. Vsaj tako upajo in ponekod tudi uspejo. (npr. v Sloveniji z „uporom“ proti okupatorjem).

A glej šmenta, svet še vedno ni bil zadovoljen. Bankirji in finančniki po svetu, predvsem v ZDA, niso zaupali vsem tem ukrepom. Vse je lepo in prav, a oni bi radi videli dejanja. Finančni minister Severne Amerike se ni zmenil za ubogo, a ubogljivo Argentino, drugod po svetu so gledali v tla.

Končno se je pa le nekaterim visokim gospodom zazdelo, da tvegajo preveč, če pustijo, da Argentina zgrmi na tla. Upori, revolucija, slab zgled za ostalo Latinsko Ameriko, je le malo preveč...

Tako so se domenili ameriški Bush, britanski Blair in španski Aznar (malo se le zaveda o dolžnostih Matere Španije). Bush je poslal v Argentno podministra za finance Taylorja, da je na licu mesta zbral podatke in mnenja ministrov, gospodarstvenikov, finančnikov, industrialcev...

Vso si bili pristaši zadnjih ukrepov, vsi so si bili na jasnem, da ni druge rešitve. A Taylor je molčal, ni odprl ust, samo ušesa.

Vsa Argentina upa, da bo Bushu predložil, kaj mislijo tu doli, da hočejo resno, in da ga bo Bush poslušal in ukrepal.

In kaj naj ukrene? Glavno je, da so dosedaj svetovni politiki le trepljali Argentino po rami in jo „občudovali“, kaj vse je naredila, da se reši, dali pa niso nič. In svetovni finančniki še vedno niso verjeli, da Argentina ne bo ustavila plačevanja dolgov, da ne bodo v državi izbruhnili nemiri, da ne bo soglasja, sploh da se ne bo v dejanjih nič spremenilo, samo v besedah.

In sedaj vsi upajo, da bodo ZDA takoj! (poudarek je na TAKOJ!) poslale kakih 6.000.000.000 dolarjev Argentini v pomoč. In ne gre za to, ba bi država ta denar porabili za notranje zadeve, dvig plač itd. ali za odplačilo zunanjega dolga ali bi ga zapravili (to tukaj znajo zelo dobro), ampak da bi ga imela zaprtega v stekleni omari in bi ga pokazala vsakemu, češ pogledite, kako nam striček Sam zaupa. Po svetu bodo odprli pipice in bo pričel kapljati denar na nižje obresti.

Vsa ta kriza pa je imela še eno nepričakovano posledico. Bivši predsednik Argentine radikal Raul Alfonsin je sprožil idejo, da se naj ustanovi „vlada narodne enotnosti“, torej radikali, socialisti in peronisti, pa še Cavallo povrhu, naj sestavijo skupno vlado. Vsi skupaj bodo lažje prebrodili to močvirje, ki grozi pokopati državo. Ta način vladanja pa je primeren samo za države, ki so urejene več ali manj parlamentarno, ko je predsednik vlade odgovoren parlamentu in se lahko parlamentarne koalicije širijo v nedogled. A v državah z močno predsedniško ureditvijo kot v vsej Ameriki to ne gre. Nekateri so ta predlog pozdravili, De la Rúa ni kaj preveč navdušen za okrnitev svoje oblasti, pa tudi so peronisti so izjavili, da so pripravljeni pomagati izveči barko, da pa niso pripravljeni prevzeti odgovornosti za vladanje.

Naj omenim še drugo krizo, ki pa je za Argentine skoraj važnejša od gori omenjenje: nogometaši so se naveličali praznih obljub in neplačanih mesecev in iger in bodo pričeli štrajkati. Tega rešiti tudi ni lahko, kajti klubi so večinoma delali enako kot država, šarili z denarjem, slabo gospodarili, drug drugemu spodnašali stolčke, pa še morebitna korupcija. Ali bodo lahko nategnili čas, dali nekak predujem, nogometaši pa bodo počakali na boljše čase?

Slovenci v Argentini

Prav lep pozdrav iz Argentine

Mendoški oktet in ansambel Los Chañares nastopil v Clevelandu

Prišli so sredi poletja, v julijski vročini, ko le malo koncertov prekine poletne počitnice, vroče dneve, dolge piknike in prijetno poležavanje v senci na vrtu. Prišli so in nam zapeli, zaigrali so nam in nas navdušili. Večer je bil prekratek. Radi bi jih še in še poslušali. Oktet mladih pevcev iz Mendoze, Mendoški oktet in ansambel Los Chañares - najstarejši ima komaj sedemindvajset let, najmlajši sedemnajst, - so potomci slovenskih rojakov, ki so se po drugi svetovni vojski naselili v Argentini. Tam so si ustvarili dom, ki je pravi dom mladih druge in tretje generacije. Tam so obdržali svoje slovenstvo, slovenski jezik, slovenski duh, spomine, tradicije, šege in navade. Slovenski svet se ne spaja z argentinskim, temveč živi ob njem, z nekdanjimi priseljenci iz davne Španije in tudi s še vedno živim duhom domačinov, pradavnih indijancev.

In mladi Slovenci so objeli vse, deželo svojega rojstva in deželo svojih dedov. Ne čutijo se izločeni; živijo v središču dogajanj, v jedru argentinskega življenja, enaki in edinstveni, nerazlični in posebni.

Morda v Argentini res živi čarovnik, ki spaja in poživlja vse kulture, čarovnik pusta, fantazma karnivala, Duh Kurenta, Spirit of Mardi Gras, Fantasma del Carnaval, kot je naslovil svojo skladbo in o njej govoril David Bajda, zadnjo pesem na njihove sporedu.

To so vtisi, ki jih poslušalci, ki sem jih sama odnesla z njihovega koncerta. Njihova slovenska pesem je živa, pričujoča, do potankosti izvedena v duhu slovenskega zborovskega petja, vesela, otožna, poskočna, za peljiva.

Zapeli so pesmi Moj deklíč, Mlatiči, Lipa, Vinček to mi povej, Tam kjer pisana so polja. ...Kaj narediš, La nochera, Dos palomitas, Oče naš, Soon ah will be done.

Fantasma del Carnaval.

Ansambel Los Chañares je bil za nas - Amerikanske Slovence - veliko presenečenje. V narodnih oblačilih argentinskih Indijancev, s kitarami in bobnom in včasih tudi s piščalmi in mandolino so nam zaigrali in zapeli enajst, dvanajst pesmi, argentinskih folklornih in tudi novejših, ki so po prvih nam neznanih zvokih zaživel v našem sluhu kot živahne, neustrašene, robustne, pa tudi nepopisne sladke in nežne melodije. Pesmi, ki nam jih je prinesel folklorni ansambel Los Chañares, so v slovenskih domovih, v Clevelandu, Lemontu, Elyju, Minnesoti, sprva zvenele kot nenavadne, vendar ne tuje. Srcu ni nobena pesem tuja. Že po nekaj kiticah, po prvih melodijah, ob slovenski obrazložitvi imen in pomena smo se vživeli v tempo, v izvajanje, v duh argentinskih pripovedi, ki so s svojimi zvoki tudi nam zarisale podobe iz dežele, kot jih vidijo mladi muzikantje.

„Ko se bo Bog naveličal nebes, bo prišel v Mendozo“, pravi ljudska pesem. Druga govori o kraju, ki je, četudi reven, najlepši na svetu. O težkem delu veslačev hlovov v strugi reke in njihovem ponosu v tem poklicu je izrazito mogočna pesem. Zaigrali in zapeli so tudi pesem, ki je mešanica indijskega in španskega jezika, katere melodija in, izvedba predstavljata močno hlabro, skoraj viteško zavednost.

Seveda morajo fantje iz Mendoze peti tudi o največjem proizvodu in izvozu Mendoze: o trti in vinu, in o babici, kako rada pleše sambo; pa še o dekletih, ki so gotovo najlepša v vsej deželi. Slišali smo tudi izredno lepo Glorijo v španščini. Hvalnica Stvarniku, čeprav v nam nerazumljem jeziku nas je s svojo visoko pesmijo prenesla v bogoslužno hišo molitve in slavljenja. Seveda so nam zaigrali še venček slovenskih pesmi, tokrat na harmonike na gumbce

Nova zgoščenka Marka Finka „Slovenski samospevi“

Bil sem v Sloveniji v Ljubljani, a mi ni bilo priti do tega albuma (vsebuje 2 zgoščenki). V neki prodajalni, četrti, peti, ne vem točno, mi pravijo: „Mislim, da je še ena“.

Vsebina tega posnetka je smiselno slična njenemu priporočljivemu albumu, izdanemu pred petimi leti.

Poslušal sem ju že tam. Ob cigareti, sedeč na balkonu, gledajoč na strehe pod mano in z Golovcem kot zadrjo kulislo, sem premišljeval ob večerni zarji, kako je primerna ta glasba mestom Srednje Evrope. Ni naključno, da se je ta stil „liederjev“ razvil prav na tem koncu sveta.

Očarljiv občutek pri poslušanju izvedb. Tekst, glasba, pevec in pianistka (Nataša

Valant) se zlijejo v en sam kos, eno samo enoto, v službi skladb, pametno izbranih. Ne glede na subjektivne pomisleke, kar se tiče nekaterih tempov in kdaj tesiture, so se mi zdele izvedbe fantastične.

Kdor ima priliko, da si nabavi album ali vsaj, da posluša plošči, naj ne spregleda priložnosti. Mu ne bo žal.

Mimogrede, ne bi želel zgubiti prilike, ne da bi omenil starih plošč našega velikega pevca Antona Dermote, vsebujočih podobne programe, in ki so lahko vzorec za vsakega izvajalca slovenskega „lieda“. Na žalost je samo neki del tistega materiala premasteriziran in izdan na digitalnem nosilcu.

Rok Fink

in s kitarami: kot pravi slovenski fantje. Kot zadnjo pesem so predstavili skladbo Davida Bajde Fantasma del Carnaval, ki je umetniško dokončana, s spomina vredno melodijo ...

Kaj sem pogrešala ob tej predstavi. Sama sem iskala prevedeno besedilo pesmi, besede, ki bi me z razumevanjem popeljala od začetka do konca melodij. Med izvajanjem sem hotela slediti besedam, razumeti sem hotela, zakaj so ti mladeniči peli. Četudi v glasbi besede niso vedno potrebne, sem med izvajanjem morala bolj slediti njihovim obrazom kot izgovorjav - kar v resnici tudi ni bila prevelika težava, saj so pevci postavniki,...

Slovenski mendoški oktet je uresničil več sanj osmih prijateljev, kot pravijo sami ob predstavitvi svoje zgoščenke Lipa zelenela je, ki so spoznali in vzljubili slovensko pesem.

Po obisku v Združenih državah so poleg teh koncertov peli in igrali tudi na Slovenski pristavi 1. julija med mašo ob proslavitvi desete obletnice samostojnosti Slovenije in tudi na popoldanski prireditvi. Peli so pri maši v cerkvi sv. Vida v Clevelandu in pri angleški maši pri sv. Jožefu v Chicagu.

Misel, ki se mi je prikradla po prvem koncertu v Clevelandu, in predno sem imela priliko, da sem jih še enkrat slišala v Lemontu, je bila naslednja: zakaj ne bi, posebno ansambel Los Chañares, predstavili tudi ameriški publiko? Njihov nastop je dovolj mednaroden, da bi bil sprejemljiv tudi v širšem krogu glasbenih poslušalcev. Slovenci v Združenih državah se jim zahvaljujemo za obisk in darilo njihovih pesmi. Slovenska Argentina nam je z njimi poslala svoje najlepše pozdrave. Obenem jim kličemo: Kmalu spet nasvidenje!

Marija Cerar Hull

Ameriška domovina, 19. julija 2001 (okrajšano)

POPRAVEK

V poročilu o Alojzijeve proslavi v Slovenski hiši se stavek pravilno glasi: Prisrčna hvala ge. Miriam Batagelj za te podatke, kajti z veliko večjim zanimanjem in pažnjo smo spremljali dogajanje na odru, v katerega nas je popeljal glas napovedovalke in klavirska spremljava - Anka Gaser.

NOGOMETNA TURNEJA 2001

Vse je sijajno uspelo!

Od posebnega dopisnika

Po vestni pripravi in uspeli izenačbi 1:1 z Nogometnim klubom Dravinja v Slovenskih konjicah so fantje zaslužili nekoliko oddiha. Ta želja se je izpolnila v ponedeljek, 30. julija, ko je vsa delegacija odšla na morje. Iz Portoroža smo se z ladjo odpravili v Izolo. Že na poti se je ladjica ustavila in vsi so se lahko osvežili s kopanjem v našem Jadranskem morju. Po kosilu v Izoli je sledil obisk obale s ponovnim kopanjem in nato povratek z ladjo v Portorož, zopetnim postankom na morju in uživanjem v vodi. Fantje so zlasti prišli na svoj račun s skakanjem v vodo z gornje palube, kar je bilo tudi jasno razvidno v fotografijah na strani na internetu (www.slo.org.ar/nogomet).

Takoj naslednji dan je bila tekma, ki sicer prvotno ni bila programirana, a so jo na željo delegacije organizirali na Ježici. V tem spopadu je nastopilo več rezervnih igralcev. Namen vodstva je bil, da bi lahko v Sloveniji tekmovali vsi, ki so prišli tja z delegacijo. To pot je mlada ekipa Nogometnega kluba Ježica popolnoma podlegla argentinskemu nogometu. Rezultat je bil 5:1 za ekipo Zedinjene Slovenije. Naše gole da so zabili Pavel Dimnik (2) Guillermo

Cimato Šenk, Claudio Spinella in Marko Klarreich. Ni treba bralcem še posebej poudarjati, kako je ta zmaga opogumila ekipo, saj je bila prvi prepričljiv uspeh turneje.

DELO RODI SAD

Že v prejšnji številki smo opisali, kako je vodstvo delegacije spremenilo program na ta način, da so bili dnevi tekmovanja prosti ostalega delovanja, tudi izletov. Tako so se nogometaši resno pripravili tudi na tekmo z Nogometnim klubom Factor, prav tako na igrišču v Ježici: dopoldan lahke telesne vaje, po kosilu počitek, nato pa na igrišče. Tudi zasedba na igrišču v razporeditvi 4-4-2 se je obdržala.

Rezultat je bil viden takoj po začetku. Moštvo je trdno osvojilo ključne točke igrišča in s tem tudi kontrolno nad igro. Vendar nas je ponovno prizadela smola, kot ob številnih priložnostih. Nasprotnik je v protinapadu zadel in kljub močni igri smo odšli na počitek ob koncu prvega polčasa z izidom 0:1.

Vendar trener Heri Zupan ni spremenil ne igre ne igralcev. Zadovoljen je bil z

nastopom in da se je pravilno odločil, je pokazal drugi polčas. Kmalu smo izenačili (gol je zabil Ivan Panaino Gelb) in za njim je Damijan Omahna dvignil na 2:1. Navdušenje igralcev in gledalcev se ni poglobilo niti, ko so nasprotniki izenačili 2:2. Naša igra je bila močna in prepričljiva. Napad je sledil napadu in Damijan Omahna je ponovno zadel za 3:2. Nekaj menjav za osvežitev ekipe je le še povečalo nadmoč in pred koncem zamenjani Marko Klarreich je postavil dokončni 4:2.

Da se je po zmagi razvnel pravi izbruh veselja je jasno. Factor je član tretje slovenske lige in je ena močnejših ekip, katere mladi igralci že dolgo vadijo skupaj in

osvajajo dobre rezultate. Gotovo je bila ta najbolj pomembna zmaga celotne turneje.

SPREJEMI, OBISKI IN ŠE EN SPOPAD

Naslednji dan je bil namenjen obisku Ljubljane in nakupovanju. Razveselila pa nas je tudi vest, da je nadškof dr. Rode ugodil naši prošnji za sprejem. Že ob devetih smo v nadškofijskem dvorcu s ploskanjem pozdravili njegov vstop v dvorano in pazljivo sledili njegovim besedam. Nadškof nas je pohvalil za to športno iniciativo in izrazil željo, da se taki stiki in izmenjave v

Nad. na 4. str.

Nogometni ekipi Zedinjene Slovenije in reprezentanca Slovenije do 18 let

Majhna knjižica - pomemben dokument

Sloga - Slovenski telefonski imenik 2000

Prijatelj Franci Hrovat mi je sporočil, da so v Buenos Airesu pripravili nov telefonski imenik - že četrti - in mi ga bodo poslali.

To je pač dolga zgodba, za bralce Ameriške domovine lahko povzamemo samo nekaj izvlečkov. Sem spada zgodba o mojih stikih s Francijem Horvatom o zgodovini zbiranja podatkov o Slovincih po svetu. Franci je še vedno predsednik Kreditne zadruge Sloge v Buenos Airesu, finančne ustanove političnih beguncev, ki združuje preko dvatisoč članov, jim nudi finančne ugodnosti, posojila, kreditne usluge, pa letovišče, ki jim ga nečlani Velikega Buenos Airesa zavidajo.

Zakaj naj bi bil telefonski imenik pomemben? Ali ste že kdaj brskali po debelih zvezkih telefonskega imenika Buenos Airesa in iskali pravo številko? Kje ste prišli do njega? V Buenos Airesu pa sem ga pri marsikom videl na spodnji polici ali kot podstavek na mizi, nikjer pa nisem videl, da bi po njem brskali. V domovih slovenskih ljudi sem ob telefonu videl droben zvezek *Slovenski telefonski imenik*, marsikje počekčan, dopolnjen, tudi zamazan, a gotovo uporabljen.

Če si v tem seznamu, si dosegljiv, če nisi, kdo te najde?

Kako brskate po debelem telefonskem imeniku Clevelanda in iščete številke slovenskih znancev? Nekaj številke imate napisanih na platnicah, nekaj na papirčkih ob telefonu, marsikdaj ne telefonirate, ker nimate številke pri roki. Ne govorim o „sodobnih“ modernikih, ki imajo vse v računalniku, imena, številke, naslove, a ne kličejo, ker nimajo kaj povedati.

Slovenski telefonski imenik ni znanstvena publikacija, ne bo dobil kolajne priz-

nanja, sestavljalci ne bodo deležni odlikovanj, ker je brošura premajhna, ker ni dovolj bahava, da bi zbudila pozornost na polici - tako kot zajetni Bermanov dosje pokojnega Aleksandra Bajta - ostala pa je praktičen, dostopen priročnik, člani Sloge so ga dobili v roke zastonj.

Dvatisoč in sto imen in telefonskih številke je v njem, predvsem naslovnikov iz Buenos Airesa, pa tudi Mendoza in Bariloč, La Plata in Cordobe.

Pozorno listanje po imeniku seveda odkrije, koliko imen iz prejšnjih seznamov

je izpadlo, rojaki umirajo.

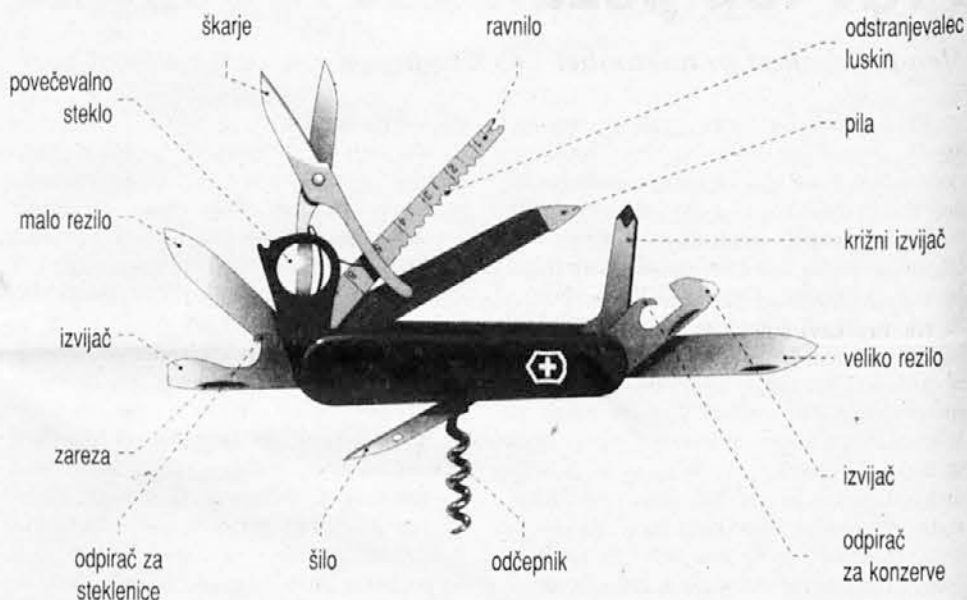
Vendarle je zanimivo v seznamu najti telefon Jožeta Bernika in Marjana Schiffrerja, ne pa Andreja Rota in Pavleta Fajdigo. V novem seznamu ne najdem več nedavno umrlih znancev, zdravnika Lojzeta Berceta, umetnice Bare Remeec in msgr. Oreharja, prijatelja Pavleta Ranta in Milana Langusa.

Primerjanje prejšnjih izdaj z najnovejšo odkriva proces prehajanja v novo obdobje ob odmiranju stare generacije. Pred leti sem na osnovi tega imenika skonstruiral podobo velikega Buenos Airesa in identificiral jedra slovenske naseljenosti v tem vlemestu. Študijo so objavili v španščini moji strokovni prijatelji v Buenos Airesu. Nekaj podobnega bi moral ponovno pripraviti, a bom delo prepustil „mladi generaciji“.

Slovenski telefonski imenik vsebuje tudi naslove in sezname slovenskih predstavništva po svetu, izbrane naslove slovenskih župnij in društev, ob koncu tudi imenike slovenskih podjetij v Velikem Buenos Airesu. Cleveland je premalo zastopan. V seznamu ni Ameriške domovine in slo-

Jezikovni kotiček

Švičarski vojaški nož

venskih župnij. Toronto je bolj predstavljen.

Zadruga Sloga že skoro pol stoletja vodi svojo gospodarsko uspešno nalogo - nastala je približno takrat, ko se je slovenska banka v Clevelandu združila s Cleveland Trust in je del slovenske emigrantske podjetnosti usahnil. Skupnosti ne hodijo vedno po istih poteh, vendar jih je vredno registrirati. Sloga je najmočnejša organizacija slovenske povojne emigracije, zato je koristno vedeti zanjo in ji dati priznanje za dolgoletno uspešno delo.

Prijateljem gre moja zahvala za njihovo prizadevnost. Da bi imenik doživel še mnogo novih izdaj - in zadržno delo še mnogo uspešnih naložb! Tudi v Združenih državah bi nam podoben seznam bil zelo koristen. Kdo ga bo sestavil.

Jože Velikonja, Seattle, ZDA

Ameriška domovina,
10. maja 2001

MATURA NA VERSKIH GIMNAZIJAH V SLOVENIJI

Dijaki vseh katoliških gimnazij so zelo dobro opravili zrelostni izpit, saj so maturant iz Vipave in Želimej dosegli kar 100 odstoten rezultat. V mariborski gimnaziji A. M. Slomška je bil uspeh nad slovenskim povprečjem. Dva dijaka, ki sta bila odlična vsa štiri leta, sta bila odlična tudi na maturi in zato jima je mariborski škof Franc Kramberger podelil zlatnik Antona Martina Slomška.

V Škofjjski klasični gimnaziji v Šentvidu je bil uspeh skoraj 99 odstoten, 18 maturantov je zlatih. Na podelitvi je bil tudi nadškof Franc Rode, istočasno pa so praznovali stoletnico zavoda. 16. julija, je namreč minilo natanko sto let, odkar je škof A. B. Jeglič blagoslovil temeljni kamen Zavoda sv. Stanislava. Bila je to prva popolna gimnazija v Sloveniji s slovenskim slovenskim jezikom.

Nogometna...

Nad. s 3. str.

bodoče še pomnože. Potem nam je želel srečo in podelil še svoj očetovski blagoslov.

Po kratkem obisku poslopja in prostora RTV Slovenije so se vsi podali po nakupovanju daril in spominčkov za sorodnike in dobrotnike v Argentini. Potem pa znova v Škofove zavode. Zvečer pa nas je čakalo še posebno doživetje. Ekipa vodstva in sodelavcev reprezentance Zedinjene Slovenije (s Herijem Zupanom in predsednikom Tonetom Mizeritom na čelu) ter nekaterimi „veterani“ se je pomerila z ekipo argentinskih Slovencev živečih v domovini. Po začetni smoli (0:2) za našo ekipo, smo „Argentinci“ zmagali 3:2 (gole: Heri Zupan kar dva in Jure Urbančič). Vendar se je tekma predčasno končala, zaradi poškode Klavdija Spinella, ki pa se je po

Sodnica in oba kapetana pred tekmo

začetnem strahu izkazala za manj nevarno.

Po tekmi pa smo se vsi skupaj podali v Škofove zavode, na prijateljsko večerjo, ki se je v prijetnem pogovoru raztegnila pozno v noč.

PORAZ Z OKUSOM ZMAGE

Čakala nas je še zadnja in najbolj težka tekma. V petek smo se spopadali s slovensko mladinsko reprezentanco (U-18) na izredno lepem stadionu „Železničarja“ v Šiški. Nastopila je v teh dneh že ustaljena ekipa (o tem bolj podrobno v poznejših člankih), katera pa je pričela igro v razumljivi živčni napetosti. Spremljalo jo je za tamošnje pojme veliko število navijačev, saj se je zbrala domala vsa „argentinska“ skupnost pa še prijatelji in znanci.

Kar se igre same tiče, je bila hitra, napeta in močna. Slovenski mladinci že dolgo časa igrajo skupaj, prišli so po štirih

dneh vestne priprave in sploh je to moštvo, po mnenju njihovega trenerja ena najboljših mladinskih ekip v zadnjih letih. Vendar teoretična premoč ni bila tako opazna v igri. „Argentina“ se je trdno branila in le hitri protinapad sredi prvega polčasa je Sloveniji dal prednost 1:0.

Kljub temu naša ekipa ni popustila, marveč je le še bolj trdno igrala in tudi večkrat napadala nasprotnikova vrata. Tudi v drugem polčasu se je prizor ponavljal s trdno obrambo in močnim protinapadom. Če bi nam sreča bila nekoliko bolj mila, bi celo lahko dosegli zaslužen enakost.

Da končni 1:0 ni bil poraz, marveč je imel okus zmage, so pokazali fantje, ko so po zaključeni tekmi dali duška svoji sreči s petjem in vzklikanjem, v tonu argentinskih navijačev. Uprizorili so tudi krožni tek okoli igrišča („vuelta olimpica“), med ploskanjem in vzklikanjem navijačev. Slovenska nogometna ekipa iz Argentine, Zedinjena Slovenija, je tako nadvse častno zaključila svojo predstavitev pred slovensko publiko.

Sledila je pogostitev celotne delegacije s strani Nogometne zveze Slo-

venije, poklonitev kristalnega pokala (doslej jih je Zveza v vseh letih slovenske samostojnosti izročila le deset), kot priznanje važnosti tega prvega stika med Slovenijo in izseljenci na področju nogometa. Pa še poslovala nazdravitev s pivom na robu Ljubljane. Igralce so drugi dan čakali sorodniki in nato za večino prezgodnja vrnitev.

Ko nas je v ponedeljek 6. na Ezeizi pozdravila „množica“ sorodnikov in prijateljev, je bila v senci kristalnega pokala uradno zaključena turneja 2001. O važnosti tega podviga, o različnih okoliščinah in možnih posledicah bomo še pisali. Danes naj le izjavimo, da je bil ta dogodek izredne važnosti in prag novih možnosti sodelovanja med Slovenci po svetu in narodom v domovini.

Tone Mizerit

Obvestila

PETEK, 10. avgusta:

Predavanje dr. Andreja Bajuka: „Slovenija danes in perspektive“ ob 20. v Slovenski hiši.

SOBOTA, 11. avgusta:

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

Umetniški večer SKA z recitacijami poezij in igro Županova Micka ob zaključku gledališkega seminarja **Toneta Kuntnerja** ob 20. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 12. avgusta:

Mladinski dan v Slomškovem domu s celodnevni programom.

Na Pristavi šolska sv. maša, akademija, kosilo in otroška tombola.

Mesečno kosilo društva upokojenecv v Našem domu v San Justu.

PONEDELJEK, 13. avgusta:

Izreden sestanek in razgovor z dr. Andrejem Bajukom pri Zvezi slovenskih mater in žena v Slovenski hiši ob 16.

ČETRTEK, 16. avgusta:

Prihod škofa dr. Urana na Ezeizo ob 7.10 uri.

Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije, ob 20. uri v Slovenski hiši.

PETEK, 17. avgusta:

Sprejem škofa dr. Alojzija Urana v Slovenski hiši. Ob 19.15 sv. maša, po maši pozdrav in pogostitev za vse navzoče v veliki dvorani. Po končani dobrodošlici seja Medorganizacijskega sveta ZS.

SOBOTA, 18. avgusta:

Pevsko glasbeni večer in mladinska likovna razstava v Slovenski hiši: ob 18. uri sv. maša.

NEDELJA, 19. avgusta:

Romanje v Lourdes ob 15. uri.

TRBOVLJE-HRASTNIK

Odsek rekonstruirane ceste Trbovlje-Hrastnik so prenavljali štiri leta. Minister je ob otvoritvi dejal, da je t.i. zasavska cesta ena tistih cestnih povezav, ki nikoli ne bo deležna avtocestne povezave, je pa ena izmed štirih cest, ki so izjemnega pomena za promet v državi.

Pisali smo pred 50 leti...

KERAMIČNA RAZSTAVA SLOVENSKE UMETNIŠKE

V ponedeljek so v galeriji Antu na Floridi otvorili razstavo keramičnih izdelkov dveh hrvaških in dveh slovenskih umetnikov. ...

Pri Slovencih keramika nima tako bogate tradicije kot druge umetne obrti. Naša razstavljalca Ahčin in Remčeva se prej s to stvarjo menda nista mnogo pečala.

France Ahčin je tudi kot keramik predvsem kipar. Razstavil je velike reliefe. Vsestranska obelava in smotrna izraba prostora sta njegovi značilnosti.

Bara Remec je tudi kot kiparka prevsem slikarica. Njene figurite iz Martina Fierra so tipična slikovita skulptura. V njej je mnogo eksperisivnosti v igrivosti gibov. Remčeva ustvari slikarsko vrednoto, ki pa je zelo oddaljena od naturalizma.

MM

NAŠE SLOVENSKE SEMENIŠČE SE BO PRESELILO

Vsa leta je rasla želja, da bi to našo versko in kulturno ustanovo dobili v bližino večine rojakov. Sedaj pa se našla možnost, da bodo v Adrogeju, 22 km odalje-

nem kraju od srede Buenos Airesa, dobili dom naši bogoslovci in dijaki.

Prostori pa le delno odgovarjajo potrebam in bo treba mnogo prenoviti. Vabimo obrtnike, mizarje, zidarje, ključavničarje, da s svojim delom pomagajo, vabimo druge, da nam stojijo ob strani, vabimo žene in dekleta, da pripravijo vse potrebno za kapelo. Prosimo vsaj za posojilo, ker moramo začeti že ta teden.

Rektor semenišča

LANUS

Kdor se vozi s tramvajem proti veliki ovinku, mora opaziti, kako se je začela cerkev sv. Jožefa dvigati čez vse druge stavbe in drevje. Tone Boštjančič & Comp delajo kot mravlje, da bo delo prej končano. Za praznik Fatimske Marije bo naša cerkva res nekaj ljubkega. Tiste dni bodo prihiteli rojaki z vseh strani k nam na obisk.

Iz Slovenske vasi izvemo, da je prišel inženir in pokazal mejnike tistim, ki so bili v nejasnosti. Iz La Plate je že prišel definitivno odobreni načrt razdelitve. Sedaj bo treba, da to odločitev podpiše še Občinski svet, za kar pa ne bo treba dolgo čakati.

Svobodna Slovenija št. 32:
9. avgusta 1951

NOVA SLOVENIJA

Krščanska ljudska stranka

vabi vse rojake na srečanje in predavanje, ki ga bo imel

dr. Andrej Bajuk

o temi:

Slovenija danes in perspektive

v petek, 10. avgusta, ob 20. uri v Slovenski hiši.

Vabi odbor NSi za Argentino in Južno Ameriko

31. MLADINSKI DAN V SLOMŠKOVEM DOMU

v nedeljo, 12. avgusta

- ob 8. uri začetek tekmovanj
- 9. dviganje zastav
- 13. kosilo
- 19. kulturni program
- Nato prosta zabava

Pričakujemo te!

Ob zaključku gledališkega seminarja SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

vabi na

UMETNIŠKI VEČER

Pod mentorstvom igralca in pesnika **Toneta Kuntnerja**, izrednega prof. za umetniško besedo na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani

IZ SLOVENSKE POEZIJE

Režija: Boštjan Modic in Štefan Godec

A. T. Linhart:

ŽUPANOVA MICKA

Režija: Dominik Oblak

v soboto, 11. avgusta, ob 20. uri v Slovenski hiši.

Slovenija moja dežela

Cerkvene razmere med Slovenci

Kot smo že pisali, so pokristjanili novodošle Slovence najprej iz Salzburga. Ta je določil svojega pomožnega škofa Virgila, da skrbi zanje, in so takoj poslali večje število duhovnikov. Postavljenih je bilo več cerkva, prva je bila Gospa Sveta. Tudi so Bavarci ustanovili več samostanov, od katerih sta najbolj znana in namenjena izrecno za pokristjanjenje Slovencev Innichen in Kermismünster.

Pozneje - že pod Karlom Velikim - so se zbrali na sinodi leta 796 patriarh Pavlin iz Ogleja, salzburški škof Arno in škof Waltrich iz Passaua, si napravili načrt in si razdelili misijonsko delo med Slovenci. Tudi so določili reko Donavo za mejo med Salzburgom in Oglejem.

SALZBURG

Ta se je vrgel takoj in z veliko vnamo na misijonsko delo. Že v 8. in 9. stoletju so nastale prve cerkve. Iz Salzburga so poslali vrsto pomožnih škofov na Koroško, da je bilo delovanje bolj uspešno. Ko pa so ti pokazali namero, da se osamosvojijo izpod salzburške jurisdikcije, so ustavili njih delo in odslej vodili duhovnike direktno iz centra, kar je seveda delo zaviralo.

Kratkotrajno življenje nadškofije sv. Metoda in madžarski naval sta tudi malo zavrla razvoj salzburške cerkvene oblasti.

Pozneje se je delo nadaljevalo. Konec XI. stoletja je bila dežela v glavnem pokristjanjena in konec XII. tudi cerkveno organizirana.

Najvažnejše pa je bilo ustanovitev novih škofij. Ogromna salzburška nadškofija se je pričela drobiti. Najprej so ustanovili majhno Krško (danes Celovško) škofijo leta 1131 iz zapuščine sv. Heme. Ta je obsegala samo nekaj vasi. Nikakor ni bila nadaljevanje starejše pomožne škofije, ki je obsegala vso Koroško. Pozneje so ustanovili leta 1218 Sekovsko (Graz) škofijo ob gornji Muri in 1225 Lavantinsko škofijo v Labodski dolini. Obe sta bili majhni. Ostala

Koroška je bila razdeljena na dva arhidiaconata, nastajale so pfarne in novi samostani - Osoje (1024), Millstat (1070), Vetrinje (1142), Št. Pavel in Št. Andraž v Labodski dolini itd.. Tako stanje je obstajalo do 15. stoletja.

OGLEJ - AQUILEA

Tu so bile razmere popolnoma drugačne. Medtem ko na severu misijonsko delo cvetelo, Oglej ni naredil nič. Zganil se je šele kakih 200 - 300 let kasneje. Tudi stare škofije iz rimskih časov (Trst, Piran in druge ob obali) se niso brigale za pokristjanjevanje Slovencev. Tako so nastajale prve cerkve v oglejskem delu šele v X. - XI. stoletju. Od tedaj poznamo tudi prve pfarne: sv. Peter pri Ljubljani, Cerknica, Rodine, Kamnik, Rajhenburk, Braslovče, Št. Rupert, itd. Ozemlje je bilo razdeljeno na dva arhidiaconata. Slabo je bilo, ker oglejski patriarhi pod Benetkami niso smeli na Kranjsko, ki je bila pod Avstrijo, in so jo upravljali le posredno po svojih delegatih.

Važno pa je, da so nastajali prvi, veliki in zelo koristni samostani. Stična (1136), Podkloster (1106), Kostanjevica (1226), Gornji Grad (1140), Žiče (1149), Jurkloster (1167), Bistra (1220) itd.

Tak je ostal položaj do ustanovitve ljubljanske škofije v XV. stoletju.

Osebnosti

Smrti: Umrla je v Kanadi **Francka Cerar** (88), doma iz Moravč, v Lanusu pa **Janez Kocjančič**.

Naj počivata v miru!

V DOBRODELNI SKLAD ZVEZE SLOVENSKE MATER IN ŽENA so darovali: Julči Župan \$ 1.000.- in Edita Pipp \$ 50.- v spomin Mateje Črnič.

KAKO IZ ENEGA DOLARČKA NAREDITI DVA...

Gledati in videti. Srečni, ki vidijo. Predvidevajo. Zato varčujejo.

Svoje prihranke varno in donosno nalagajo v Slogi, svoje nakupe pa opravijo z MASTER CARD - CARTA SLOGA

Čedalje več rojakov jo ima. Če imate Karto Sloga je postopek za pridobitev enostaven.

Kličite nas: 4656-6565

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

Mali oglasi

TURIZEM

Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudi 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814.

E-mail: ilirska@bariloche.com.ar

Tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82

H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arh. Jure Vombergar - Projekti in vodstvo gradbenih del. Občinski načrti za gradnje brez dovoljenja. Gaona 2776 - (1706) Haedo - Tel.: 4443-7385

Arq. Carlos E. Kostka. Mantenimiento de edificios. Presupuestos sin cargo. Capital y Provincia. Sarandí 148, Capital. Tel./Fax: 4952-8427.

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@ciudad.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvjetnica; Avenida Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

FOTOGRAF

Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - <http://www.foto.com.ar>

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bmč. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bmč. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

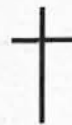
SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA - PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uraduje vsako sredo od 17. do 19. ure in ob nedeljah od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordova).

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

7. avgusta 2001

1 dolar	249,18 SIT tolarjev
1 marka	111,63 SIT tolarjev
100 lir	11,28 SIT tolarjev

Pred letom dni je 9. avgusta 2000 v svojem 73. letu starosti s svojim srcem preminula v Clevelandu naša nenadomestljiva mati in žena

Štefka Krištof, rojena Petrič

Od tedaj naprej lahko samo poromamo k njej na All Souls pokopališče. Čas je, da se sedaj tudi javno zahvalimo vsem, ki so jo poznali, za izraze sožalja in za spomine ob darovanih sv. mašah.

Ob vsej ljubezni, ki je tolika odlika dobrih mater in žena, je imela Štefka še izredno živahen značaj. Z njegovo toploto je ogrevala in ohranjala vso družino, zvesto je stala ob svojem možu v najhujših časih.

V svoji neotlažljivi žalosti smo si ob obletnici še bolj v svesti, da nam je družinsko sonce zatonilo. Njeno priskrbeno živahnost, njeno srčno dobroto in neomajno prizadevnost njene družinske ljubezni s časom vedno bolj pogrešamo.

Njena podoba pa nam bo stala pred očmi kot družinski vzor do konca naših dni.

Štefkina družina:

France - mož, oče, dedej

Verena, Žiga, Grega, Špelca (z družino) - otroci

Cleveland, Castelar, avgusta 2001.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da je 31. julija 2001 odšel k Bogu po plačilo

Janez Kocjančič

in ga priporočamo v molitev. Zahvaljujemo se g. Janezu Cerarju, ki mu je prinašal sveto obhajilo in podelil zakrament svetega maziljenja. Zahvaljujemo se gg. Mirkotu Grbcu in Janezu Petku za molitve ob krsti in tolažilne besede in g. Jakobu Barletu za pogrebno mašo.

Priskrbeno hvala tudi sorodnikom in vsem, ki ste ga kropili in molili ob krsti.

Zalujoči: žena **Marija**,

sin **Janez**,

sin **Franci** s soprogo **Silvijo**,

hčerka **Marija** s soprogom **Andrejem**,

sin **Jože**,

sestra **Marija** z družino,

vnuki: **Marko, Marjana** z družino, **Veronika, Adrián**

z družino, **Matias, Angeles, Andrej, Tomaž**,

pravnukinja **Marija Luz**

Buenos Aires, Slovenija

VABILO NA LETALIŠČE

Msgr. škof Alojz Uran in msgr. Janez Pucelj prideta med nas v četrtek, 16. avgusta, ob 7.10 zjutraj na letališče Ezeiza (Lufthansa, polet 526).

Kdor more, je vsak lepo vabljen, da pozdravimo visoka gosta ob prihodu v Argentino.

Hvala lepa!

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentin B. Debeljak

Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida

Presidente: Antonio Mizerit

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

C1407GSR BUENOS AIRES

ARGENTINA

Telefax: (54-11) 4636-0841/2421

4674-5125

e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar

e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Za Društvo Zedinjena Slovenija:

Tone Mizerit

V tej številki so sodelovali še:

Gregor Batagelj, Ivo Žajdela, dr. Jože

Velikonja, Marko Vombergar, Rok Fink,

informativna agencija STA

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 60; pri pošiljanju po pošti

pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA

dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.;

ostale države po svetu 135 USA dol.;

vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto

80 USA dol. za vse države.

Čeke:

v Argentini na ime „Eslovenia Libre“

v inozemstvu na ime „Antonio Mizerit“

Oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.

Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires

Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953

E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Za smeh

Bohinjec zjutraj odpre okno in reče:

„Uf, kako svež zrak je zunaj!“

Sosed ga sliši in mu odgovori: „Nor-

malno, saj je bil celo noč zunaj.“

Sin pride iz šole domov. Oče ga vpraša:

„Danes ste imeli računalništvo. Kaj ste

delali?“

„Iskali smo najmanjši skupni imeno-

valec (mínimo común denominador).“

„Ali ga še zdaj nišo našli? Iskali smo

ga, ko sem še jaz hodil v šolo.“

Starim bi bilo treba dopovedati, da bo

svet obstajal tudi takrat, ko jih več ne bo.

Mladim pa, da je obstajal tudi takrat, ko

jih še ni bilo!

50

L E T

BALANTIČEVA ŠOLA PRAZNUJE!

17. avgusta

07:55 — Prihod Balantičevih sester na letališče Ezeiza: Minka Balantič ter Tilka Balantič Jesenik s soprogom

18. avgusta

10:00 — Srečanje z gosti v Balantičevi šoli

25. avgusta

dopoldne

10:30 — Zahvalna sv. maša v stolnici San Justo

popoldne

19:00 — Proslava ob 50. obletnici:

- polaganje venca
- slavnostni govor: Mirjam Batagelj
- predstavitev brošure
- akademija: „Ogenj, ki prečiščuje“ v režiji Ivane Tekavec
- blagoslovitev novih šolskih prostorov
- prijateljska večerja
- nastop naših najmlajših pod vodstvom Mirjam Mehle Javoršek in Karla Groznika.

Priskrbeno vabimo vse bivše učence, učitelje in prijatelje Balantičeve šole!

Pohitite z nakupom vstopnic za večerjo! Dobite jih pri odbornikih šole: pri Marjanu Grilju (4441-7294), Lučki Bergant-Uštarjevi (4484-0422) in Tonetu Malovrhu (4651-0854).

